

מסורת הש"ס

(א) ב"מ יב. גיטין נט.
(ב) גיטין סא. ב"מ יב.
(ג) נקמן מו. ב"מ ה.
(ד) ב"מ קא: ועי' מ"ס
ההפלאה שפערין ערך
כסא. (ה) געי' חוס' ג"כ ל.
דיה לזא. (ו) געי' מהרש"א.
(ז) געי' מהר"ם (ח) ש"ך
למחני' בריש מרקין.

הגהות הב"ח

(א) תיפס' ד"ה מתי חיבא
וכי' גבי הא דלמחר רב
ספא אי סקת הוא מייתי
לי כג"ל ותיבת נחמן
ותיבת שמעון נחמק:
(ב) ד"ה ולמחר וכי' דלית
ליה עליה אלא שנועה:

גליון הש"ס

שְׂבוּעַת דְּרוֹרִיָּאָה. הִנָּהוּ בִּתְקֵלָה נִתְּנָה לָנוּ
לְחַנּוּן: **מִיָּךְ שְׂבוּעָה.** אִם אִמְרַת הַמֶּלֶךְ
נִכְסִיָּהוּ. אִם אִמְרַת אִינִי נִשְׁבַּע וְאִינִי מִשְׁבּוּעַ
שְׂנֵגְדוֹ הַפָּדוּר. הַמֶּלֶךְ חָשׂוֹד עַל הַשְּׁבִיעִי
חֲכָמִים שִׁשְׁבַּע הַמִּזְבֵּחַ יִטּוּל: **תְּקַנְתָּ**
הָיָה. שְׂבוּעָה עֲלֵמָה שֶׁל הִיסָת תְּקַנְתָּ
הָיָה אִתְּכֶם שִׁיחָא תוֹבֵעַ נִשְׁבַּע וְנוֹטָל
לְתַקְנָתָהּ הִיסָת שְׂבוּעָה לֹא עָלָה עֵוָל
חֵלָל בְּתִקְנַת חֲכָמִים לֹא עֲבָדִין וְיִסְכַּד
הַמִּזְבֵּעַ בָּלָא שׁוֹם שְׂבוּעָה: **דְּפִלְגִי עֲלֵיהּ**
דְּרַבִּי יוֹסִי. גַּבִּי מֵיֵאֵלֵת חֲרָשׁ שׁוֹמֵה
רִקְטָן: **וְנִסִּי וְכֹסֶם וְכֹסֶם יִסְכַּד**
לְגַלְמֵיהּ הָיָה. אוֹחוּזוֹ בִּצְדִיּוֹ הַלְלִים
בִּזְעַד שִׁתָּן לוֹ טָלִית שְׁעָלִיו כְּלוֹמַר
כִּיֹּן מִשְׁתַּחֲוִי לִיהּ לְעוֹלָם עַד לְיִחִיד
מֵהָיָה לִי יֵת קִי לְיִחִית לְנִפְסָה עֲדִיק
מֵהָיָה. כֹּל דְּבַר הַלְלוֹי בְּמִצְוַתֵּי
לִיהּ כּוֹסָא כְּדָמָר אֲזוּל גִּרְמָא וְיִמְחִיה
לְנִפְסָה וְאִתְרַת מְחִיר בָּלָא לִי גִּרְמָא
(מִתּוֹת ת.ת.): **עַד דְּרַמְטִי וְיִמְן נְגַדִּיהּ**
לְגִרְמָתָא חֲלָלִין יוֹמִין כְּדָמָרֵין כִּד מְנַדִּין
אֲמַתָּן דְּמִשְׁחֵיה שְׂמִיתִיה דְּרַבְנָן עֲלֵיהּ
תַּלְמִין יוֹמִין כְּדָאֵשָׁה נְקִיָּה (קִדּוּשִׁין
ד.י.): **אֲשַׁחֲשֶׁה לִי.** דָּלָא פִּרְעֻעִין:
וְכִי מַה בֵּין וָה. שְׂבֹעַ פֶּגַם שְׂטָר
לְפִנֵּי שְׂטָרֵי דְתַנּוּן (מִלּוֹת דף ע.ו.)
הַפְּסוּגָתָא כְּמוֹתָהּ לֹא תִפְרַע אֲלָא
הַפְּסוּגָתָא כִּדֵּל הִימָה כְּמוֹתָהּ אֲלֵךְ
וְזוֹ הָיָה אִמְרַת הַתְּקַלְתָּ כְּמוֹתֵינוּ
וְהִיא אֲזוֹמֶת לֹא הַתְּקַלְתָּ לֹאֵל מִנֵּה
הַוָּאֵל וְמוֹדֶתִי בְּמִנֵּה שְׂפִיגָתָא אֵת שְׂטָר
כְּמוֹתָהּ וְלֹא תִפְרַע הַשָּׂרָר אֲלָא
שְׂבוּעָה לְיִכְלִיכַל לְמִסְתִּיחַן כֹּא אֲשַׁרְרָא
דְּאִיכָא לְמִימְרֵי טַיִי קִיבֹלָה וְהַשְׁמַל
דְּאִמְרַת מִשְׁבִּיעִין לוֹ מַה יִּפְהֵי כְּחוֹ
מִשְׁחָא פֶּגַם אֵת שְׂטָרֵי: **הִסָּס.** גַּבִּי
פֶּגַם אֵת שְׂטָרֵי אֲעִי"ג דָּלָא טַעֲמִין לֹוֹה
אֲשַׁחֲשֶׁה לִי אֲלָא אֲזוֹמֶת שְׂפִיגָתָא טַעֲמִין
לִיהּ אֲנִי וְאֲמִרְיָן לְכַעַל הַשְּׁטָר הַשְּׁבַע:
מַשְׁלָא. מִשְׁפִּיעַ: **לֹא מוֹדִקְטִין לִיהּ.**
לְהַשְׁבַּע דְּמִיחֵי תַּשְׁדִּיעִין לִיהּ וְלֹא
לְגִטּוֹת לוֹ דֵּהָ אִמְרַת לִיהּ אֲשַׁחֲשֶׁה לִי
דָּלָא פִּרְעֻעִין: **נִפְסִיחַ לִי פִּטְוֹר.** אֵל
מִשְׁבוּעָה וְיִמְחֵיה שְׂבוּעָה הִיסָת אִיכָּא:
וְהִיא כִּהָא כִּיֹּן נִפְסִיעֵיה עֲבָדִים. וְהִיא
לֹוֹ בְּפִיִּיהֶם כְּמֵלֵךְ דְּלֹאֲפִיָּה נְעָדִים דְּמִי:
תַּחֲמוּ

יהודה אמר רב אסי המלוה את
קמיה דשמואל אמר לי יכול
להם למדה"י תנן מנה לי בידך
פטור והא הכא כיוון דתבעיה

יכול אין ראייה לרב הא' מס' ועוד דל' שטרא צדיה דאמרינן בפ' ד'מ' (דף וז') זיר ליה אכל לגבי שנועה דאורייתא למא' מלא' בתשובות קדמוניות דלא מפסיגא שנועה ואורייתא אך מה שכתב בקדר חס' אין נראה דבחדשו לא איירי אלא בקדמוני' פסיק דהלכתא כותיה בל' ה'ש"ס צ"ב
דקאמר זיגיי אף
וְלַרְבִּי יוֹסֵף דַּאֲרֵר בִּרְבֵּנָן גַּבִּי נַחֲ
הִיכָא דְהוּי גּוֹל גְּמור מוֹדוּ
לִיה אַמְתַּרְי' דְּהִכָּא לִפְרַע מְנַסְקֵי מוֹדוּ
אַלְמָא מַלִּי מַשְׁתַּבֵּחַ בִּלְלֵי וְיִמְיֵיהּ נִרְאֵה
דף פז: ע"ש' אַמְרִינָן כַּכּ לְאַשְׁמֵי
ח'אין' אַךְ בִּרְדִּי אֵלֶּא אֵיטְרָא כִּסְף פִּטְוֹר
כִּסְף יֵשׁ לִי בִידִק וְהִלֵּא אֹמֵר אֵין לִי

ייתא אם היה הנחבע (חשוד על השבועה) אפסין
דעה מדרבנן תקנתא היא ותקנתא לתקנתא לישבע הו
ינן לנכסי דגזול מציאה קטן מאי עבדין ליה: ואס
בחר ל' יומיו הוא עידו נגזייה מגזינן ליה כרב

שבועת הד"ינין פרק ששי שבועות

ה. שזועה דרזנן הא דרז
לתזוע השזע וטול: מיזח
יורדין לנכסיו וזוזנין לזח:
וזנין לקזן (דף מד:) שזקט

ומאן דמתני לה אסיפא הכא הוא דאיכא
דררא דממונא אבל התם דליכא דררא
דממונא לא מאי איכא בין שבועה דאורייתא
לשבועה דרבנן איכא בינייהו "מיפך שבועה
בדאורייתא לא מפכינן שבועה בדרבנן מפכינן
ולמר בר רב אשי דאמר בדאורייתא גמי מפכינן
שבועה מאי איכא בין דאורייתא לדרבנן איכא
בינייהו "מחת לנכסיה בדאורייתא נחתין
לנכסיה בדרבנן לא נחתין לנכסיה ולרבי יוסי
דאמר בדרבנן גמי נחתין לנכסיה רתנן "במציאת
חש"ו יש בהם גול מפני דרכי שלום ר' יוסי
אומר גול גמור "ואמר רב חסדא גול גמור
מדבריהם למאי נפקא מינה להוציא דריינן
מאי איכא בין דאורייתא לדרבנן יאיכא
בינייהו שכנגדו חשוד על השבועה
בדאורייתא שכנגדו חשוד על השבועה
אפינן ליה שבועה ושמו אאיך "בדרבנן
תקנתא היא "ותקנתא לתקנתא לא עברינן
ולרבנן דפלגי עליה דרבי יוסי דאמר
בדרבנן לא נחתין לנכסיה מאי עברינן ליה
משמתני ליה אמר ליה רבינא לרב אשי
האי "נקמיה בכובסיה דנשבקיה לגלמיה
הוא אלא מאי עברינן ליה אמר ליה
"משמתני ליה עד דמטי זמן נגדיה ונגדינן
ליה ושקנינן ליה אמר רב פפא "האי מאן
דאפיק שטרא על חבריה ואמר ליה שטרא
פרוע הוא אמרינן ליה לאו כל כמיך זיל
שליש ואם אמר לשבועי לי אמרינן ליה
אשתבע ליה א"ל רב אחא בריה דרבא
לרב אשי ומה בין זה לפגום את שטרו א"ל
התם "הע"ג דלא טעין איהו טענינן ליה אנן
הכא אמרינן ליה זיל שליח ליה ואי טעין
ואמר אשתבע לי אמרינן ליה זיל אשתבע
ליה "ואי צורכא מרבנן הוא לא משבעינן
ליה א"ל רב יימר לרב אשי צורכא מרבנן
משלח גלמא דאינשי אלא "לא מודקין
ליה לדיניה: מנה לי בידך כו': אמר רב

חבירו בעדים צריך לפורעו בעדים כי אמריתיה
לומר לו פרעתך בפני פלוני ופלוני והלכו
אמר לו הן למחר אמר לו תנהו לי נתתיו לך
בעדים כמאן דאזופיה בעדים דמי וקתני פטור
חייבא

[illegible]

בן. קאת תימה דרבנן נמי לא איירי אלא כההיא דלא
 מחזיקין לנכסיה וכו' היכא דליכא שבויה דרבנן: **ובי**
 ש לא יפרע אלא בשבויה ושעמא משום דלמא אי הוה
 שעמא לאו משום הכי הוא דאפי' לא מזי אבוהון טעין
 נדר נקי שבויה לא תפרע מי אהרמיה אלא בשב
 גפי כההוא שאני חזק מי יכול להשביע:

מהשחא הו"ל לרב לאפלוגי [ר"ג] כדפליג בקיפא בשטענו חטי
בידי כו' אלא נטר עד לבסוף ופליג אכולהו וזריך לדקדק אמר

ביתחלה שנים ארוכות בטליה תני
עליו נ' זה ישלם (עליו) נ' וישב
מנה כבד וכפר וכו' עדים והע
אחר מעידו הרי זה נשבע על הס

מא.

ומאן דהני אהיפא ב'ז' אור"ט השתא דלח איחמר הלכתא
 כחד מהך ליטני היכא דליכא דררא דממונא לא משבעין
 ליה מספק דהמט"ה ואפט"כ לא היה מוחה נדיינים המצבעין וקפת
 נראה להשביע דאיכא דאמרי טפל ללשון ראשון כמו שאומר ריב"א

מיהו אור"ת דאולין בחר המיקל יוכן
משמע בפ"ק דב"מ (דף ה.) גבי ההוא

א הכא הוא דאיכא
התם דליכא דררא
יין שבועה דאורייתא
בניניהו "מיפך שבועה
משבוועה בדרבנן מפכינן
אורייתא ואי מפכינן
אורייתא לדרבנן איכא
בדאורייתא נחתין
יוני לנכסיה ולרבי יוסי
לנכסיה דתנן ⁶מציאת
ני דרכי שלום ר' יוסי
רב חסדא גול גמור
מינה להוציא דרבנן
לדרבנן איכא

שור על השבועה
חשוד על השבועה
שמו איידן "כררנן
לחקנתא לא עברין
רבי יוסי דאמרו
סיה מאי עברין ליה
יה רבינא לרב אשי
הנשקיה לגלימיה
ינינא ליה אמר ליה
מי זמן נגריה ונגדינן
רב פפא 'האי מאן
יה ואמר ליה שטרא
לאו כל כמיך זיל
עבד לי אמרין ליה
אחא בריה דרבא
פאגום שטרו א"ל
אנן טענינן ליה אנן
שלים ליה ואי טעין
ינינא ליה זיל אשחבט

אמר' ליה זיל אשבע ליה ומה תהא
דלית ליה עליה ממון נמור מדאורי'
יכול להפק עליו שנועה היכא דלית
ליה (ו) אלא שנועה דלורי'א לכ"ס
דמי' א"ל אשבע ליה את ולבי דברוי
מאן דפליג אמר בר רב אשי כ"ס
דפליג אדלקמיה מיבוי הגאונים נתקן
בהדיא דלקמיה אי אמר ליה אשבע
ל' דלא פרעמי' א"ל יכול לידך נאסר
ולומר אשבע ל' את ומפטר * ואמר

קטן רבנן מאסו דשכיחא דמחרמי ומינן טובא דכחא דפרעיה אשמי
ואמר רבא למחר יביענא רב השתא ליתיה גבאי די נמי אפשימי דספרא
די הויא דלקומיה אחי אפי' כמאן דפליג אמר בר אשי ורבינא יתכן
מנאס דלקומיה דלמחא כמר בר רבא כמריה אפי' בר ממיסין
ון שהיה המחויב שבעה חסד וקאמר מר בר רב אשי דמפיקין אכנגדו
חלף פקידו הקוטרס דאמר נפצע לחובב השבע וטול ור"ח נמי
קאמר לר' זכריה בפי' דהמה דמקשה (חולין דף ע' וסג) אומה הגידין
על הגליון סגורין דף טז: בתוספות נבדקו מר בריה:

אז איינע אלע באהיט דלגא היינטיגע אלע חפשי דרבי שולס אלע
 זינען געווען דרעגן: **וְהָיָה בְּהֵן הָאֵשׁ** שטיין וואס ער האט
 געזאגט מוס דלגא אז אצוהן קייט היינט וואס אפגעבן
 דאס? לא מצי אצוהן שטיין שטיינן יתמי דפסקא הכותב וכחיות
 ער יחזיקם אלע בשעוה אלמא עבוד רגון קנהתא יתמי
 אפילו יתמי יתמי:

[כדפליג בסיפא בשטענו חטין והודה לו בשעורין ולשמואל אדלעיל שמי
ליג אכולוהו וזרין לדקדק אמאי רריב כל הכר ואיבא מינייהו דתני אידי:

תיוכחא

בתחלת שנים אוחזין בטלת תג' ר' חייא מנה לי בידך והלה אומר אין לך ביד ועליו נ' וזו ישלם (עליו) נ' וישבע על השאר וק"ל כ"י חייא: (א) וקס"א אין לא ד' מנה בביר וכפר וכאז עדים והעידו שחייב לו תמשיס וזו הרי זה משלם ופטר ע' אחר מעידו הרי זה נשבע על הכל: **מסנה** מנה לי בידך א"ל הו למחר אמר לו

עין משפט
גר מצות

מג א מ"י פ"א מהל'
טוען הל"ו סמג עשין
זה טועם"ע תו"מ ק"י פז
ק"א:
מדר ב מ"י שם הלכה ד

נוש"ע שם סעיף ט:
מה ג מ"י פ"ז מהל'
אבידה הלי"ב קמג

[illegible]

מוסף רש"י

בול גמור מברברה
 שפך דרד עליו (ב"ב
 אט"ל) לוי ילא וכו'
 דליריחתי לא וכו'
 למאי נפקא מינה. מד
 יוס' לא חזי להשתעשע
 דהמחיר מהמשם תמנע
 גזל (ב"ב א')
 להוציא בדיוריין. לרנן
 לא נפק דינעם ויחזי לה
 יוס' לא מעלה לא הר
 ליפול נעמד ונעמד עלי
 כללו (ב"ס י"א)
 ורובא. שגגנו ביה
 ריעול דהא מי קתני
 יוס' תהוה מי שגלו
 לבא לא יפסד ויפסד
 פאטעמין יוס' ויטע
 לא חזיה. ואזן קתני
 שטות (מד)
 תמנע וכו'
 דליריחתי. עמוד רנן
 קתני. גזל
 לקתנה לא עדיין (ב"ב
 א')

נו חננאל (דמ)

רבנו ל יונו לא ק
 חבו לשפחה. ו
 שפורש הכותב מ
 פסא גמליא: אמר ר
 פסא גמליא: אמר ר
 שרוא אחריה וטע
 ופסא דה לאו לא
 כמינה. אמר אמינו
 לא פסא ואמ לאו
 לישבע לא לאמ
 מיחייב לא לאמ
 לאו ודני מילי
 הלוה ואמר לישבע
 אבל אנו לא טעני
 לה ר היכי טעני
 לא המסן שטור: א
 צורבא שטור חוה
 צורבא שטור אחריה
 לא מוקקת לא לה
 לא טען לישבע לא
 ויפסא (פ' מנה לא
 בידן אן בידו. אמ
 טען הוה לא ביד
 ונחלו אן שיש לא
 ביד כמא כפסא כמ
 פסא שטור: אמ
 ביד אן בידו א
 נחלו אן שיש לא
 ביד כמא כפסא כמ
 מנה לא בידן אן
 ביד כמא כפסא כמ
 ביד אן בידו א
 שיש לא בידן כמ
 כמא כפסא כמ

דים מעידין אותי שיש לו
תנין בתוספתא היה טוען
ל השביעה. ואם היה עד
ל תתנו לך פטור;

[illegible]